

บทที่ 5

บทวิเคราะห์

มาตรการปกป้อง (Safeguard Measures) หรือเป็นที่รู้จักกันในนาม “บทยกเว้น” (Escape Clause) เป็นมาตรการที่เกิดขึ้นจากความต้องการของประเทศสหรัฐอเมริกา โคซี่มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศที่ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงจากการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น ซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกาได้พยายามผลักดันให้บทยกเว้นดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ และในปี ค.ศ. 1947 บทยกเว้นได้ถือเป็นส่วนหนึ่งของ GATT 1947 ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 19 ภายใต้หัวข้อ “มาตรการฉุกเฉินต่อการนำเข้าสินค้าบางประเภท”¹

เมื่อมีการบัญญัติบทยกเว้น หรือมาตรการปกป้องไว้ในมาตรา 19 ภายใต้ GATT 1947 ประเทศภาคีประเทศต่าง ๆ ได้วิพากษ์วิจารณ์ถึงบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการปกป้องภายใต้ GATT 1947 นี้กันอย่างมากมาย ดังเช่น บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้บัญญัติความหมายของคำต่าง ๆ ที่ชัดเจน ได้แก่ คำว่า “ความเสียหายอย่างร้ายแรง” หรือ “การคุกคามจนทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง” เป็นต้น² หรือบทบัญญัตินี้ไม่ได้ระบุระยะเวลาในการใช้มาตรการที่ชัดเจน แน่นนอน เป็นต้น ซึ่งจากการศึกษาเนื้อหาในบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการปกป้องภายใต้ GATT 1947 (ในบทที่ 2) แล้ว ทำให้ทราบว่า มาตรการปกป้องภายใต้ GATT 1947 นี้บัญญัติเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้มาตรการปกป้องไว้อย่างหลวม ๆ แต่ในขณะที่เดียวกัน บทบัญญัตินี้ก็ยังมีเนื้อหาที่เคร่งครัด หมายความว่า บทบัญญัตินี้ไม่ได้บัญญัติเนื้อหาที่ชัดเจนในประเด็นต่าง ๆ ดังเช่น ในประเด็นเรื่องบรรทัดฐานในการพิสูจน์ความเสียหาย บทบัญญัตินี้ไม่ได้กำหนดคำนิยามของคำต่าง ๆ ให้ชัดเจน ได้แก่ คำว่า “ความเสียหายอย่างร้ายแรง” หรือ “การคุกคามจนทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง” เป็นต้น หรือในประเด็นเรื่องการใช้มาตรการปกป้องในลักษณะชั่วคราวและการลดระดับการใช้มาตรการ บทบัญญัตินี้ไม่ได้บัญญัติรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาในการใช้มาตรการ หรือ ในประเด็นเรื่องการแจ้งข้อมูลและการปรึกษาหารือ บทบัญญัตินี้ไม่ได้กำหนดช่วงเวลาในการแจ้งข้อมูลและการปรึกษาหารือ นอกจากนี้ บทบัญญัตินี้ยังไม่มีบัญญัติเนื้อหาในประเด็นสำคัญ ดังเช่น ข้อห้ามในการใช้

¹ อ้างแล้วในบทที่ 2 เจริญธรรมที่ 5 หน้า 13.

² อ้างแล้วในบทที่ 2 เจริญธรรมที่ 96 หน้า 52.

มาตรการนอกกฎเกณฑ์ของ GATT (Grey Area Measures) หรือ VERs หรือ กลไกในการติดตามตรวจสอบ หรือ ความโปร่งใส หรือ กฎเกณฑ์พิเศษสำหรับประเทศกำลังพัฒนา หรือ การเปิดเสรีทางการค้า เป็นต้น³ ซึ่งการบัญญัติเนื้อหาไว้อย่างหลวม ๆ ดังกล่าวนี้อาจเป็นการเปิดช่องให้ประเทศภาคีประเทศต่าง ๆ รวมถึง ประเทศสหรัฐอเมริกาสามารถบัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้มาตรการปกป้องในลักษณะใดก็ได้ แต่อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวนี้ก็มีเนื้อหาที่เข้มงวดเคร่งครัด กล่าวคือ บทบัญญัติกำหนดให้ประเทศภาคีผู้ที่ใช้มาตรการปกป้องต้องชดใช้ค่าเสียหายซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากการใช้มาตรการ โดยประเทศภาคีที่ได้รับผลกระทบจากการใช้มาตรการนั้นมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายเอากับประเทศภาคีผู้ใช้มาตรการได้ หรือให้ประเทศภาคีที่ได้รับผลกระทบนั้นมีสิทธิใช้มาตรการตอบโต้ต่อสินค้าของประเทศที่ใช้มาตรการได้ โดยสามารถใช้สิทธิตอบโต้เฉพาะกับประเทศภาคีผู้ใช้มาตรการนั้น (สามารถตอบโต้โดยเลือกปฏิบัติได้นั้นเอง)⁴ ซึ่งการบัญญัติเนื้อหาเช่นนี้มีผลทำให้ประเทศภาคีที่ต้องการจะใช้มาตรการปกป้องไม่กล้าเสี่ยงที่จะใช้มาตรการ และหันไปใช้มาตรการนอกกฎเกณฑ์ของ GATT หรือ VERs แทนที่การใช้มาตรการปกป้อง⁵

หลังจากที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการปกป้องภายใต้ GATT 1947 ประเทศภาคีประเทศต่าง ๆ ได้ร่วมกันเจรจาเพื่อแก้ไขเนื้อหาในบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการปกป้องภายใต้ GATT 1947 เพื่อให้เกิดความชัดเจน และมีความโปร่งใสมากขึ้น โดยในการเจรจารอบโตเกียว ประเทศภาคีประเทศต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง (Agreement on Safeguards) ขึ้น แต่ต้องประสพกับความล้มเหลวเพราะประเทศภาคีมีความขัดแย้งกันเองในการเจรจาเพื่อแก้ไขเนื้อหาในบทบัญญัติ อย่างไรก็ตาม ประเทศภาคีประเทศต่าง ๆ มิได้ล้มเลิกความตั้งใจในการจัดทำความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องแต่อย่างใด ประเทศภาคีได้ร่วมกันเจรจาเพื่อแก้ไข และจัดทำความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องจนประสบผลสำเร็จในการเจรจารอบดูร์กวัย ซึ่งจากการศึกษาบทบัญญัติในความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO (ในบทที่ 2) ทำให้ทราบว่า ความตกลงฉบับนี้บัญญัติเนื้อหาที่ดึงดูดใจให้ประเทศภาคีหันมาใช้มาตรการปก

³ อ้างแล้วในบทที่ 2 หัวข้อ 2.5 หน้า 74 – 88.

⁴ อ้างแล้วในบทที่ 2 เซียงอรธที่ 70 หน้า 41.

⁵ อ้างแล้วในบทที่ 2 เซียงอรธที่ 42 หน้า 30.

ป้องกันมากขึ้น ดังเช่น กำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายและสิทธิตอบโต้ไว้ว่า “ห้ามประเทศผู้ส่งออกที่ได้รับผลกระทบจากการใช้มาตรการปกป้องใช้สิทธิตอบโต้โดยการระงับการให้ดังกล่าวในช่วง 3 ปีแรกที่มีการใช้มาตรการปกป้อง โดยมีเงื่อนไขว่า มาตรการปกป้องที่นำมาใช้เป็นผลมาจากปริมาณการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นจริง (an absolute increase in imports)⁶ และมาตรการนั้นสอดคล้องกับบทบัญญัติตามความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO” หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า ประเทศภาคีที่ใช้มาตรการปกป้องไม่ต้องชดเชยค่าเสียหายให้ประเทศผู้ส่งออกที่ได้รับผลกระทบในช่วง 3 ปีแรกที่มีการใช้มาตรการนั้น หากมีปริมาณการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นจริง เป็นต้น นอกจากนี้ ความตกลงยังมีเนื้อหาที่ละเอียด ชัดเจน แน่นนอน และมีมาตรฐานที่ดีมากกว่ามาตรการปกป้องภายใต้ GATT 1947 ดังเช่น กำหนดข้อห้ามในการใช้มาตรการนอกกฎเกณฑ์ของ GATT หรือ VERs พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาในการเลิกใช้ VERs อย่างค่อยเป็นค่อยไปภายในเวลา 4 ปีนับจากวันที่ WTO มีผลบังคับใช้⁷ หรือกำหนดประเด็นเรื่องกลไกในการติดตามตรวจสอบ โดยการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยมาตรการปกป้องเพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้มาตรการปกป้อง ได้แก่ ติดตาม ทบทวน และรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องของประเทศภาคีให้คณะมนตรีสำหรับการค้าสินค้าทราบ เป็นต้น⁸ หรือ กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการแจ้งข้อมูลและการปรึกษาหารือ โดยกำหนดให้ประเทศภาคีที่ต้องการใช้มาตรการปกป้องแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการใช้มาตรการให้คณะกรรมการว่าด้วยมาตรการปกป้องทราบ เมื่อ (ก) เริ่มการได้สวน (ข) พบว่าสินค้านำเข้าที่เพิ่มขึ้นเป็นสาเหตุของความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือถูกคามจนทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศภาคีนั้น (ค) ตัดสินว่าจะใช้หรือมีการขยายระยะเวลาในการใช้มาตรการ ซึ่งในกรณีข้อ (ค) นี้ ประเทศภาคีที่ต้องการใช้มาตรการต้องปรึกษาหารือกับประเทศที่มีส่วนได้เสียอย่างมากในฐานะผู้ส่งออกรายใหญ่ เป็นต้น⁹ หรือ กำหนดระยะเวลาในการใช้มาตรการปกป้องที่ชัดเจน แน่นนอน โดยระยะเวลาในการใช้จะต้องไม่เกิน 4 ปี แต่สามารถขยายระยะเวลาในการใช้ได้อีก แต่ต้องมีการปรึกษาหารือกับประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการใช้มาตรการนั้น โดยระยะเวลาในการใช้มาตรการทั้งหมด (ซึ่งหมายรวมถึง ช่วง

⁶ อ้างแล้วในบทที่ 2 เจริญธรรมที่ 77 หน้า 45.

⁷ อ้างแล้วในบทที่ 2 เจริญธรรมที่ 60 หน้า 36.

⁸ อ้างแล้วในบทที่ 2 เจริญธรรมที่ 112 หน้า 61.

⁹ อ้างแล้วในบทที่ 2 เจริญธรรมที่ 106-107 หน้า 58 – 59.

เวลาการใช้มาตรการชั่วคราว ช่วงเวลาการใช้ระยะแรก และการขยายระยะเวลาในการใช้) จะต้องไม่เกิน 8 ปีสำหรับประเทศที่พัฒนาแล้ว และไม่เกิน 10 ปีสำหรับประเทศกำลังพัฒนา เป็นต้น¹⁰ หรือ กำหนดให้มีการเปิดเสรีทางการค้า โดยกำหนดว่า หากมีการใช้มาตรการปกป้องเกิน 1 ปี จะต้องมีการผ่อนคลามาตรการให้เสรีมากขึ้น และถ้าใช้มาตรการปกป้องเกิน 3 ปี จะต้องมีการทบทวนมาตรการนั้นเมื่อใช้มาตรการ ไปนานกว่าครึ่งหนึ่งของระยะเวลาที่กำหนดจะใช้มาตรการปกป้อง โดยอาจจะยกเลิกมาตรการ หรือผ่อนคลามาตรการให้เสรีมากขึ้น เป็นต้น¹¹

อย่างไรก็ตาม ความตกลงฉบับนี้ยังมีเนื้อหาในบางประเด็นที่ไม่ชัดเจน ดังเช่น ไม่ได้กำหนดช่วงเวลาที่แน่นอนในการแจ้งข้อมูลและการปรึกษาหารือ¹² หรือ ในกรณีที่ใช้มาตรการจำกัดปริมาณ เช่น การกำหนดโควตา ต้องไม่ต่ำกว่าระดับเฉลี่ยการนำเข้า 3 ปีหลังสุดที่มีข้อมูล (the last three representative years for which statistics are available) แต่ความตกลงฉบับนี้ไม่ได้กำหนดความหมายของคำว่า “ช่วง 3 ปีหลังสุดที่มีข้อมูล” ไว้ให้ชัดเจน เป็นต้น¹³

จากหลักเกณฑ์และลักษณะต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมดเกี่ยวกับมาตรการปกป้องภายใต้ GATT 1947 และความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO นำมาสู่การพิจารณาหลักเกณฑ์และลักษณะการใช้มาตรการปกป้องของประเทศสหรัฐอเมริกา (ในที่นี้หมายความถึง มาตรา 201 – มาตรา 203 ภายใต้ The Trade Act of 1974 และมาตรา 201 – มาตรา 204 ภายใต้ The Trade Act of 1974 (ฉบับแก้ไขปี ค.ศ. 1994)) เนื่องจาก ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศแรกที่มีการใช้มาตรการปกป้อง และถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีความรู้และประสบการณ์ในการใช้มาตรการนี้เป็นระยะเวลายาวนานกว่าประเทศอื่น ๆ¹⁴ ซึ่งจากการศึกษาหลักเกณฑ์และลักษณะการใช้มาตรการปกป้องของประเทศสหรัฐอเมริกา (ในบทที่ 3) ทำให้ทราบว่า มาตรา 201 – มาตรา 203 ภายใต้ The Trade Act of 1974 (ซึ่งเป็นกฎหมายภายในประเทศสหรัฐอเมริกาที่บัญญัติขึ้นภายหลังจากที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการปกป้องภายใต้ GATT 1947 แล้ว) มีเนื้อหาที่เข้มงวด จึงมีผลทำให้ประเทศสหรัฐ

¹⁰ อ้างแล้วในบทที่ 2 เซ็จอร์รติที่ 118 หน้า 65.

¹¹ ข้อ 7.4 ตามความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO

¹² ข้อ 12 ตามความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO

¹³ ข้อ 5 ตามความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO

¹⁴ ดูในบทที่ 3 หน้า 89 - 94.

อเมริกามีโอกาสได้ใช้มาตรการปกป้องได้ยาก¹⁵ และเมื่อวิเคราะห์ว่า มาตรการปกป้องภายใต้ GATT 1947 มีช่องโหว่ที่ทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกาสามารถบัญญัติกฎหมายภายในประเทศเกี่ยวกับมาตรการปกป้องเพื่อใช้ในเชิงบิดเบือนทางการค้าได้หรือไม่นั้น ผู้เขียนพบว่า มาตรการปกป้องภายใต้ GATT 1947 มีช่องโหว่ในประเด็นต่าง ๆ ที่ทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกาสามารถอาศัยช่องโหว่ดังกล่าวมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้าภายในประเทศได้ และประเทศสหรัฐอเมริกาได้อาศัยช่องโหว่นั้นมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้าภายในประเทศของตน ดังเช่น ในประเด็นเรื่อง บรรทัดฐานในการพิสูจน์ความเสียหาย ข้อกำหนดเกี่ยวกับการแจ้งข้อมูลและการปรึกษาหารือ ข้อห้ามในการใช้มาตรการนอกกฎเกณฑ์ของ GATT หรือ VERs แต่สำหรับประเด็นเรื่อง การใช้มาตรการปกป้องในลักษณะชั่วคราวและการลดระดับการใช้มาตรการนั้น ผู้เขียนพบว่า มาตรการปกป้องภายใต้ GATT 1947 มีช่องโหว่ที่ทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกาสามารถอาศัยช่องโหว่ดังกล่าวมาใช้ในเชิงบิดเบือนทางการค้าได้ แต่ประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ได้อาศัยช่องโหว่ดังกล่าวมาใช้ในเชิงบิดเบือนทางการค้า

และจากการศึกษามาตรา 201 – มาตรา 204 ภายใต้ The Trade Act of 1974 (ฉบับแก้ไขปี ค.ศ. 1994) (ซึ่งเป็นกฎหมายภายในประเทศสหรัฐอเมริกาที่บัญญัติขึ้นภายหลังจากที่มีความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO แล้ว)¹⁶ ทำให้ทราบว่า กฎหมายฉบับนี้มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO อย่างมาก ดังเช่น ในประเด็นเรื่องการใช้มาตรการปกป้องในลักษณะชั่วคราวและการลดระดับการใช้มาตรการ บรรทัดฐานในการพิสูจน์ความเสียหาย แต่ในประเด็นเรื่องบรรทัดฐานในการพิสูจน์ความเสียหายนี้ เมื่อมีการวิเคราะห์ว่า ความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO มีช่องโหว่ที่ทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกาสามารถบัญญัติกฎหมายภายในประเทศเกี่ยวกับมาตรการปกป้องเพื่อใช้ในเชิงบิดเบือนทางการค้าได้หรือไม่ ผู้เขียนพบว่า ถึงแม้ประเทศสหรัฐอเมริกาจะบัญญัติกฎหมายภายในประเทศสอดคล้องกับความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO แต่ในทางปฏิบัติ ประเทศสหรัฐอเมริกามีปฏิบัติไม่สอดคล้องกับความตกลงฉบับนี้ นอกจากนี้ ผู้เขียนยังพบว่า ความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องนี้ยังคงมีช่องโหว่ที่ทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกาสามารถอาศัยช่องโหว่ดังกล่าวมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้า และประเทศสหรัฐอเมริกาได้อาศัยช่องโหว่ดังกล่าวนี้มาใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้าภายใน

¹⁵ ดูในบทที่ 3 หน้า 94 - 106.

¹⁶ ดูในบทที่ 3 หน้า 107 - 133.

ประเทศของตน ดังเช่น ในประเด็นเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการแจ้งข้อมูลและการปรึกษาหารือ¹⁷ การใช้มาตรการปกป้องบนพื้นฐานของหลัก MFN รวมถึง ข้อห้ามในการใช้มาตรการนอกกฎเกณฑ์ของ GATT หรือ VERs ซึ่งทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกามีโอกาสอาศัยช่องโหว่ดังกล่าวเพื่อใช้ในทางที่ไม่เหมาะสมได้¹⁸

ดังนั้น ผู้เขียนจึงสรุปได้ว่า มาตรการปกป้องภายใต้ GATT 1947 และความตกลงว่าด้วย มาตรการปกป้องมีช่องโหว่ที่ทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกาสามารถใช้ในเชิงบิดเบือนทางการค้าได้

สำหรับกรณีของประเทศไทย ในอดีต ประเทศไทยยังไม่ได้เป็นประเทศภาคีของ GATT แต่ในปัจจุบัน ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของประเทศภาคี ดังนั้น ประเทศไทยจึงต้องอนุวัติการ กฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับมาตรการต่าง ๆ ภายใต้ WTO ซึ่งหมายรวมถึง ความตกลง ว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO โดยประเทศไทยได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการ กำหนดมาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น พ.ศ. 2542¹⁹ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า การบัญญัติ กฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องตามความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO นั้นเป็น ประโยชน์ต่อประเทศไทยมากมาย ดังนี้

ในกรณีที่ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ใช้มาตรการ

ข้อแรก ประเทศไทยมีสิทธิปกป้องสินค้าภายในประเทศจากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศในปริมาณที่ทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง²⁰

ข้อสอง ประเทศไทยได้รับสิทธิพิเศษในฐานะประเทศกำลังพัฒนา โดยมีสิทธิใช้มาตรการปกป้องเป็นเวลาไม่เกิน 10 ปี นอกจากนี้ ยังมีสิทธิใช้มาตรการปกป้องกับสินค้านำเข้าที่ถูกลงใช้ มาตรการนั้นหลังจากวันที่ WTO มีผลใช้บังคับได้อีก แต่ต้องเว้นระยะการใช้เป็นเวลาครึ่งหนึ่งของ

¹⁷ คู่มือบทที่ 4 หน้า 176 – 182.

¹⁸ คู่มือบทที่ 4 หน้า 196 – 202.

¹⁹ สัมภาษณ์ สกล หาญสุทธีวารินทร์, รองอธิบดีกรมทะเบียนการค้า, 24 สิงหาคม 2542.

²⁰ ข้อ 2.1 ตามความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO

ระยะที่เคยใช้มาตรการนั้นมาก่อน ทั้งนี้ ระยะเวลาที่เว้นจากการใช้มาตรการต้องเป็นเวลาอย่างน้อย 2 ปี²¹

ในกรณีที่ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ถูกใช้มาตรการปกป้อง

ข้อแรก ประเทศไทยได้รับสิทธิพิเศษในฐานะเป็นประเทศกำลังพัฒนา โดยมีสิทธิจะได้รับการยกเว้นจากการใช้มาตรการปกป้อง ถ้าสัดส่วนการนำเข้าสินค้าจากประเทศกำลังพัฒนาแต่ละประเทศไม่เกินร้อยละ 3 ของการนำเข้ารวมในประเทศผู้นำเข้า และถ้าการนำเข้าจากแต่ละประเทศที่น้อยกว่าร้อยละ 3 นั้นเมื่อนำมารวมกันไม่เกินร้อยละ 9²²

ข้อสอง ประเทศไทยมีสิทธิได้รับการชดเชยค่าเสียหายในฐานะที่เป็นประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่²³

ข้อสาม เนื่องจาก ความตกลงฉบับนี้ กำหนดว่าการใช้มาตรการปกป้องจะต้องมีการแจ้งให้ทราบก่อนใช้มาตรการ ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีโอกาสเตรียมตัวรับมือกับมาตรการปกป้องที่ประเทศอื่นจะใช้กับประเทศไทยได้²⁴

ข้อสี่ ถึงแม้ว่าประเทศอื่น ๆ จะใช้มาตรการปกป้องกับประเทศไทยก็ตาม แต่ประเทศไทยยังมีโอกาสส่งออกสินค้านั้นได้ เพราะ ความตกลงฉบับนี้กำหนดให้มีการผ่อนคลายการใช้มาตรการเป็นคืน²⁵

²¹ ข้อ 9.2 ตามความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO

²² ข้อ 9.1 ตามความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO

²³ ข้อ 8.1 ตามความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO

²⁴ ข้อ 12 ตามความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO

²⁵ ข้อ 7.4 ตามความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องภายใต้ WTO